

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DIJA.

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona. Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vásár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

HIRDETESI DIJAK:

Egy négyoszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilttéri czikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Krieghammer ur tulkapása.

Valahányszor a hadsereg kérdéseiről van szó, a magyar közvéleménynek rendszerint a katonai tulkapásokkal kell számolnia.

Az már 1867 óta állandó jelenség, hogy a katonai körök ellentétbe helyezik magukat, minden olyan érdekekkel, a mely a magyar nemzet követeléseivel áll kapcsolatban.

A mit Magyarország jogosan követel, annak sorsa rendszerint az, hogy az osztrák közös hadügyi kormány vagy egyszerűen félreletes, vagy pedig azok teljesítését formszerűen megtagadja.

Most ismét egy olyan hadügyminiszteri rendelettel állunk szemben a mely egyenes ellentétben van a véderő-törvénynek még oly hirhadté vált 25-ik cikkelyével is.

Krieghammer báró ugyanis elrendelte, hogy azon önkéntesek, a kik a tartalékos tiszti vizsgát jó sikerrel letették és képességük folytán előléptetésre igényt tarthatnak, a szolgálati év lefolyásával czimzetes őrmesterirangot nyernek. Azon önkéntesek, a kik ténylegesítettnek, a békelétszám, azok pedig, a kik a tartalékba mennek, a hadilétszám szükségleteinek megfelelően léptetnek elő a tiszti rangfokozatokba.

A közös hadügyminiszternek ez a legujabb ténye oly eklatáns bizonyosság a tiszti vizsgálatot meg nem állott egyéves önkéntesek második szolgálati esztendejének indoklottsága ellen, hogy az egyik országgyűlési párt már is elérkezettnek látta az időt arra, hogy egy képviselő tagját megbizzza, a véderő-törvény 25 §-ának törlése iránti indítványának a képviselőházhoz való benyújtásával.

Ezen indítványhoz valószínűleg csatlakozni fognak az összes ellenzéki pártok, mivel a hadügyminiszter rendelete nyilván beleütközik a törvénybe.

Hasztalan igyekeznek most már főlhivatalos uton ezt a Krieghammeriádat utólag úgy feltüntetni, mintha egy igen üdvös intézkedés volna és éppen a kiszolgált önkéntesek és tartalékosok sorsán könnyítene.

Ez egyszerűen nem felel meg a valóságnak.

Azt akarják bebizonyítani, hogy eddig a kiszolgált önkéntesek csak mint czimzetes tizedesek léptek át tartalékba és csupán karácsonykor léptették elő tisztekké, jövőre azonban, legalább a főlhivatalos sajtó úgy okoskodik, az önkéntesek már október elsején mint czimzetes őrmesterek lépnek a tartalékba, esetleg a tetteleges állományba.

Hát ezt a főlhivatalos szépitgetést nincs semmi okunk bővebben megczáfolni, mivel országszerte mindenki igen jól tudja, hogy ez a dolog nem úgy van, mert eddig is az önkéntesek szolgálati évük leteltével megkapták rendszerint a czimzetes őrmesteri rangot, még pedig gyakran olyanok is, a kik a tiszti vizsgán megbuktak.

Ha már most Krieghammer urjövőre csupán azokat az önkénteseket, a kik a tiszti vizsgát letették, akarja czimzetes őrmesteri ranggal a tartalékba helyezni, akkor a második szolgálati év, a mely a véderő-törvény 25. §-a által lett reá erőszakolva a magyar ifjúságra, egészen fölösleges és mihamarább a véderő-törvényből törölendő, mert egy szolgálati évvel ezentul ugy sem lehet senki sem tartalékos hadnagy, hanem legfeljebb czimzetes őrmester.

Nyilvánvaló, hogy Krieghammer ur rendelete elhamarkodott s egyuttal törvénybe ütköző intézkedés volt, melyet jó lesz mielőbb visszavonni, mielőtt az ellenzék közös akciója a hadsereg intéző körei által annyira kedvelt 25. §-t ki nem küszöböli a véderő-törvényből.

Politikai hírek.

Az országos függetlenségi párt e hó 25-én Madarász József elnöke alatt értekezletet tartott, a melyen elhatározta, hogy sem az újenczozási, sem az ideiglenes költségvetési felhatalmazásról szóló törvényjavaslatokat nem fogadják el. Az elsőre nézve Sturmann György, a másodikra Pogrányi József fogják a párt álláspontját a képviselőházban kifejezni.

576091 forint deficit. Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter jelentésével, mely a honvédújonczok kiképzésére hatszáz ezer forintot követel az idei költségvetés terhére, alaposan megbontotta a pénzügyi egyensúlyt. A pénzügyi bizottság jelentése szerint a költségvetés fölöslege, a mire olyan büszke volt kormány, 23909 frt, ezt a fölösleget a 600,000 forintos tétel beállítására 576091 forint deficitre változtatja át. Tehát a Bánffy-kormány deficitet költségvetéssel indul útjára. Tisza Kálmán — engedjük meg — Wekerle Sándor segítségével helyreállította a pénzügyi egyensúlyt, Wekerle, mint miniszterelnök s pénzügyminiszter azt fenntartotta, sőt feleslegeket prodnált, de ma már kiittük, hogy a Wekerle-kormány csakis egy igen jelentékeny tétel kihagyásával tudott felesleg felmutató költségvetést a törvényhozás elé terjeszteni. Az a honvédelmi miniszteri jelentés aligha véletlen következménye gyanánt jelentkezik, mint a Bánffy kormány terhe. Ezt a 600,000 forintos tételt még Wekerle Sándornak kellett volna beállítani a költségvetésbe, a mi jelentékenyen alább szállított volna financiaiális nimbuszát. Most viseli a terhet Lukács László, a Wekerle-hagyaték örököse, a kinek feladata lesz, vagy a pénztári részletekhez nyulni, vagy felkutatni kéri, hogy hitelművelet útján fedezhesse a költségvetésben mutatkozó hiányt.

A t. Ház.

Budapest, jan. 26.

A kultusbudget mellett ma elsőnek Tuba János szólt fel, a ki az iskolák államosítását sürgette és hosszabban foglalkozott a városi kegyuraság kérdésével. Ennek végleges megoldását melegen ajánlotta a kultuszminiszter figyelmébe és pedig még a közgazgatási reform keresztültelése, illetve tárgyalása előtt, mert a kegyuraságok kérdésében annyi furcsasággal, sőt képtelenséggel állunk szemben s azonkívül annyi különféle fórumot foglalkoztat, hogy annak megoldása ma már égetővé vált. Madarász Imre éppen a miniszter programjából és a tanügyi statisztikai adatokból látja bebizonyítottak közoktatástügyünk fogyatékos és hiányos állapotát. Szólt a tanító hiányáról, azok csekély javadalmaszásáról s a tanulók túlterheltségéről. Végül kimutatta, hogy a mai rendszer mellett a népoktatás ügyét felvirágoztatni nem lehet.

Kovács Albert ezután hosszabb beszédben foglalkozott a miniszter programjával. Előbb azonban gunyosan kérdezte, hogy mit ért a miniszter az elvek integritása alatt. Az egyházpolitikai törvényjavaslatok még hátralévő részeiből mit hagynak ki és mit tartanak fenn? Áttér ezután a közoktatásügy kérdéseire és a nemzeti kultúra szempontjából elengedhetlennek jelezte az iskolák államosítását.

Helyeselte a népoktatásügyi törvény revízióját, csak arra figyelmeztette a minisztert, hogy valahogy el ne rontsa azt is, a mi jó. A papnevelés államosítását is kívánta. Végül egy rossz lovasról szóló hasonlatot fejezte be beszédét. Utána Pulszky Ágost mondott hosszabb, tartalmas beszédet, melyben Kovács Alberttel szemben tiltakozott az ellen, mintha az eddigi egyházpolitika követői kulturharczot folytattak volna.

Gunyosan reflektált még gróf Zichy Jenőnek az anketéről mondott megjegyzéseire és azt vitatta, hogy azokra ma ekerülhetlen szükség van. Leghosszabban foglalkozott azonban a népneveléssel. A népoktatásügyi törvény revíziójának egyhamar való bekövetkezése felett kétséget fejezte ki és rámutatott a fennálló hibákkal szemben a törvény helyes és ma is hasznos intézkedéseire.

A tiz percznyi szünet után gróf Zichy Jenő személyes kérdésben kívánt Pulszkynek rá vonatkozó megjegyzésére reflektálni, azonban ő is messze elkalandozott a tárgytól és elnöki beavatkozást provokált. A gróf tisztelettel hajolt meg ugyan a kategorikus felszólításra, hogy a személyes kérdésnél maradjon, mindazonáltal látszólag is kedvetlenül

jelentette ki, hogy majd a részletes tárgyalás során felel meg hosszabban Pulszkynek.

Ezután egy kis házszabályvita keletkezett. Okolicsányi László ugyanis az idő előrehaladottsága miatt és arra való tekintettel, hogy még interpelláció is van bejelentve, hétfőre kívánta halasztani beszédét. Szilágyi elnök a házszabályokra hivatkozva kivételesen mert interpelláció is lesz, az engedélyt megadandónak vélte. Hozzá szólott erre a házszabályokhoz Hoitsy Pál is, a ki arra figyelmeztette az elnököt, hogy ha interpelláció van, ugy félórával kettő előtt is be lehet zárni a vitát. Szilágyi újból azt vitatta, hogy neki van igaza s ennél is maradt.

Sima Ferencz terjesztette meg elő interpellációját az alföldi munkászavargások tárgyában a földművelés- és helügyminiszterekhez, mire az ülés véget ért.

Miniszterjárás Bécsben.

Bécs, jan. 26.

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök és Lukács László pénzügyminiszter, kik ma reggel ide érkeztek, ma délelőtt 10 órakor kezdtek meg együttes látogatásaikat. Először a közös minisztereknél és azután az osztrák minisztereknél tettek látogatást, mely látogatások a minisztereket délután 3 óráig foglalkoztatták. Bánffy miniszterelnök ezután egyedül folytatta látogatásait és pedig a kir. hercegeknél és udvari méltóságoknál; a látogatások délután fél 5 órakor végződtek.

A látogatásoknál politikai kérdések szóba nem kerültek és tisztán csak udvariassági jelleggel bírtak.

Holnap délelőtt 11 órakor Bánffy Dezső báró miniszterelnököt Ő Felsége kihallgatáson fogja fogadni, délután 5 órakor pedig a miniszterelnök a német császári születésnapja alkalmából adandó udvari ebédre lesz hivatalos.

Lukács László pénzügyminiszter, a ki ma Kautz Gyula bankormányzónak, Budapestben nála tett látogatását viszonzotta, a holnap nap folyamán még Plener pénzügyminiszterrel és Wurbrandt gróf ke. eskedelmi miniszterrel a közel multból fennmaradt és még megoldásokra váró több rendbeli függő kérdés tárgyalásán, nevezetesen a valuta rendezés, a déli vasut államosítása és a szeszadóreform kérdésében fog értekezni.

Lukács László pénzügyminiszter holnap délután a gyorsvonattal Budapestre tér vissza, a miniszterelnök azonban folytatja látogatásait a kir. hercegeknél és az udvari méltóságoknál és hogy ezeket teljesen befejezhesse, hétfőn estig Bécsben marad, a mire Budapestre utazik vissza.

A miniszterelnököt holnaputánra Windischgrätz osztrák miniszterelnök ebédre hívta, de Bánffy kénytelen volt e meghívást mellőzni, miután már előzőleg Kállay közös pénzügyminiszter meghívását fogadta el.

Ma délután Wurbrandt kereskedelmi és Kállay közös pénzügyminiszterek viszonzották a magyar miniszterek látogatásait, de nem találták őket lakásaikon.

Bánffy Dezső és az oláh liga.

A „Bp. H.” bukaresti levelezője írja: Az itteni kulturliga új mozgalmat indított meg, a melynek valódi célja nem más mint fölizgatni az erdélyi oláhokat az új magyar kormány ellen.

A liga ágensei egy petíciót készítenek elő, melyet az összes erdélyi oláh választók alá fognak írni; e kérvényben az erdélyi oláh választók Ratiu és társai megkegyelmezését kéri és a petíciót egyenesen a császári királyi kabinetirodába küldik, hogy ez a kérvényt ő felségének fölterjessze.

Magától értetődik, hogy ő felsége a kérvényt a magyar kormányának kiadja véleményadás végett s így aztán, ha a kérvényt visszautasítják, az egész ódiomot a Bánffy-kabinetre zudítják.

A kulturligának ezt a taktikáját Mocsonyi Sándor és elvtársai belátták, mert a kulturliga felszólítására, hogy a petíciót ők is aláírják, tagadó választ adtak és ezt azzal motiválták, hogy az ilyen monstre demonstrációknak már csak azért sem lehet eredménye, mert politikai presszió szinében tűnik fel az uralkodóval szemben; az előrelátható visszautasítás pedig csak fölkeltené az oláhok haragját a magyar kormány ellen, mely az ő szemükben egyedüli oka lenne a visszautasításnak.

Már pedig a jelen körülmények közt a lelkeket csillapítani és megnyugtani kell,

mert csak így lehet remélni, hogy a Bánffy-kabinet és az erdélyi oláh nép közt létrejön valami modus vivendi, mely az erdélyi oláhok sorsát jobbra fordítja.

Bánffy miniszterelnök kijelentette, hogy mindennemű koncesszióra hajlandó az oláhok kívánságaira nézve, hacsak e kívánságok a magyar állameszme konsolidációjának keretébe beleilleszthetők.

E kijelentés után Mocsonyi és pártja csak azt várja, hogy az erdélyi oláhok az izgató ágensek terrorizmusa alól felszabadítva, kétszék legyenek a mérsékeltbb politikuskok szavát meghallgatni. — Mocsonyi és pártja kerül mindent, a mi az izgatottságot az erdélyi oláhok közt esetleg még nagyobbra nevelhetné s azért a petíciót nem helyesli. Ratiu és társai megkegyelmezésére sokkal biztosabb ut az, ha az erdélyi oláhok mérsékeltbb elemei a magyar kormánnyal pourparlerek-ba bocsátkozhatnak az oláh nép sérelmeinek orvoslására. De mindaddig, míg a mérsékeltbb oláhok szava elhangzik a pusztaságban, minden érintkezés a magyar kormánnyal felesleges, mert az izgatók meghiusításának minden megállapodást s az egész akciót csupán a Mocsonyi-párt kompromittálására vezetne.

Ez a kijelentés nagy megütközést keltett a kulturligában.

Bartha Miklós és Holló Lajos mentelmi ügye.

A képviselőház egyik közelebb tartandó ülésén több mentelmi ügyet fog tárgyalni. A mentelmi bizottság jelentése alapján ismeretjük a két legérdekesebbet: a Holló Lajos és Bartha Miklós ügyét.

A pesti esküdszéki kerület sajtóügyi vizsgálóbírája f. évi július hó 13-án 34.483 szám alatt kelt s a képviselőház elnökéhez intézett feltérjesztésében Holló Lajos és Bartha Miklós képviselő urak mentelmi jogának felfüggesztését kéri abból a czélból, hogy a kir. főügyész, mint sajtóügyi közbíró által nyilvános rágalmaszás vétség címén ellentük emelt panasz alapján mint vádlottak kihallgathatók s perbe vonhatók legyenek.

A megkereső vizsgálóbíró feltérjesztése kapcsán csatlolja az eddig megtartott előnyomozás összes iratait, melyek alapján a bírói megkeresés kiindulási pontját képező tényállás a következőkben állapítható meg.

A Budapestben megjelenő Magyarország című politikai napilap folyó évi május hó 16 és 17-ik napján kelt 140 és 141-ik számaiban Holló Lajos és Bartha Miklós képviselő urak aláírásával két vezércikk jelent meg, melyek egy ujabbán létrejött hirlapkiadó-társulat keletkezésének történetével foglalkozván, erős támadásokat intéznek a magyar királyi kormány tagjai ellen.

Nevezetesen: a Magyarország folyó évi május hó 16-ik napján kelt 140-ik számában „Óriási korrupció” cím alatt, Holló Lajos képviselő névaláírásával ellátott czikk, az említett hirlapkiadó-társulat keletkezésének történetét tárgyalván, azt vitatja, hogy ennek az új vállalatnak célja nem egyéb, mint némely ellenzéki lapnak a kormány céljaira való megnyerése s hogy ennek a vállalatnak a háta mögött maga a kormány áll.

A Magyarország folyó évi május hó 17-én kelt 141-ik számában Bartha Miklós névaláírásával megjelent „Botrány” című czikk, ugyancsak a kormány által állított megvársárolt hirlapok ügyével foglalkozván, többi között azt mondja, „hogy a kormány tagjainak igen kellemetes lehet, hogy őket naponként egy millió betű magasztalja s hirdesse dicőségüket.”

E hirlapi czikkek tartalmaznak a budapesti királyi főügyész, mint sajtóügyi közbíró, a magyar királyi kormány tagjai, illetve dr. Wekerle Sándor magyar királyi miniszterelnök ellen, ennek hivatali kötelességére vonatkozólag oly ténybeli állításokat, talált, a melyek valóságuk esetében az 1848. évi III. törvényezikk 32. §-a szerinti bünvádi eljárásnak megindítását vonhatnák maguk után, ennél fogva, dr. Wekerle Sándor magyar királyi kormányelnök urnak az iratokhoz csatolt felhatalmazása alapján, a főntebb megjelölt két rendbeli hirlapi közlemény miatt a btk. 262., 258. és 259. §§-ba ütköző, sajtó útján elkövetett nyilvános rágalmaszás címén bünvádi feljelentést tett.

Dr. Holló Lajos képviselő ur az eljáró királyi vizsgálóbíróhoz intézett előterjesztésében bejelentette, hogy a Magyarország 140-ik számában megjelent óriási korrupció című czikknek ő maga s ugyancsak a Magyarország 141-ik számában megjelent Botrány című czikknek Bartha Miklós országgyűlési képviselő ur a szerzője.

A vizsgálat folyamában szerzett egyéb adatok, de különösen az itt előadottak alap-

ján az eljáró királyi vizsgálóbíró a sajtóügyi eljárásnak Holló Lajos és Bartha Miklós képviselő urak mint vádlottak elleni lefolytatását czéljából a feljelentett képviselő urak mentelmi jogának felfüggesztését kéri.

A mentelmi bizottság a sajtóügyi vizsgálóbíró megkeresésében Holló Lajos és Bartha Miklós képviselő urak ellen intézett zaklatást nem talál s ez okból Holló Lajos és Bartha Miklós képviselő urak mentelmi jogának felfüggesztését javasolja.

Törvényjavaslat és szuggeszczió.

Bu'apest, jan. 26.

A magánbiztosító törvényjavaslat tervezetének bírálata czimén a Magyarország azzal vádolta a tervezet készítőjét, dr. Beck Hugót, hogy művének egyik legényegesebb intézményét dr. Róth Páltól tulajdonította el. Egyik jelesünk ellen intézett ily méltatlán gyanúsítással szemben, annak, ki a tényekről tudomással bírt, kétséssége volt tanuságot tenni; tartozunk ezzel mindazoknak, kik a nemzeti tudásnak becsületes és fíradhatatlan munkásai. Azt hittem, hogy a bírálás ily súlyos vád emelésére jóhiszemű tévedés vezette; ennél fogva meg voltam győződve, hogy ha a kétségtelen adatokat rendelkezésre bocsátom, ezen tévedés önkényt helyre lesz igazítva. Adatokra hivatkozva, körülbelül ennyit és nem többet tartalmazott a Magyarország január 9-iki számában ezen ügyre vonatkozólag közzétett nyilatkozatom, mely azonban célát tévesztett, mert ujabb támadást provokált most már nemcsak dr. Beck Hugó ellen, hanem ellenem is. Ugy a bírálást, mint az ujabb támadás szerzője Bálint Imre, a Magyarország nemzetgazdasági rovatának vezetője.

Ezen támadás ujabb nyilatkozatra kényszerített, melyet a Magyarország szerkesztőségének átadtam január hó 13-án. Ezen nyilatkozatom azonban csak január hó 13-án, 20-án közölték, úgy, hogy a rovat vezető urnak ideje volt azzal egyidejűleg a személyeskedésbe menő ellennyilatkozatát is közzétenni, az ismételt támadás elleni védekezésemet azonban a Magyarország közzé sem tette s így kénytelen vagyok Bálint Imre ur számára ezen választomat itt közzé tenni, a mint következik:

Mindenekelőtt konstatalni kívánom, hogy a Magyarország e hó 20. számában megjelent nyilatkozatom önkényesen gyakorolt cenzura folytán, kihagyásokkal jelent meg, mindazonáltal nyilatkozatom ezen megrövidített alakjában is elég bizonyítékot nyújtott arra nézve, hogy a magánbiztosító vállalatokról szóló törvényjavaslat tervezője ellen, a kritika leple alatt intézett méltatlan gyanúsítás bárki által ilyennek ismertessék fel. Az ügyem ezen részét tehát magam részéről teljesen befejezettnek jelenthetem ki.

Hogy Bálint Imre ur ellenem is személyes támadást intéz, arra az előzők után egészen biztosan számíthatam, különben is az, a ki a nyilvánosság előtt működik, a támadások iránt nem szokott érzékeny lenni. Én sem vagyok az; ellenfeleimet azonban meg szoktam válogatni s hogy Bálint Imre ur ezek közé nem tartozhatik, ennek igazolására legyen szabad a következőket megjegyezmem.

Dr. Beck Hugó törvényjavaslatát nem bíráltam; Bálint Imre és dr. Róth Pál urak nyilatkozatainak tudományos és irodalmi becsét nem kritizáltam, a mire különben anyagot sem nyújtottak. Én csupán egyet tettem: a magyar jogászélet egy fíradhatatlan munkása és elismert szaktekinélve ellen intézett csel-támadást lepletem le. Minthogy pedig a támadás öntudatosan ferditésben alapult, részemről elég volt a mindenki által egyaránt érzékelhető tényekről tanuságot tenni, hogy az igazság kiderüljön és hogy a támadás azokat sebezze meg, kik másban akartak kárt tenni. Nos, én ezt szívesen tettem, mert a tanuskodást az igazság érdekében én nem csupán polgári kötelességnek, hanem ennél valamivel többnek tartom.

Ugy látszik azonban, hogy a tanuskodást Bálint Imre ur „érdekltség” nélkül el sem tudja képzelni, mert nyilatkozataimban a hála motivumát akarja megbélyegezni, mint a mely engemet az objektivitástól foszt meg. Én készségesen jelentem ki, hogy én mindazok iránt, kik a közügynek és nemzeti tudásnak, a miből mindnyáján merithetünk, ha nem is annyit, mint, pl. dr. Róth a Beck Hugó műveiből — igazi szolgálatot tettek, hálás vagyok; tehát dr. Beck Hugó iránt is. Ez a hála engemet elismerésre, Bálint Imre urat a gyanúsításra ingerli, oly ellentét ismét, mely kizárja, hogy ellenfelek lehetünk.

Igaz, hogy közel 15 éves nyilvános működésem és a nyilvánosság bírálata által ellenőrizett tevékenységem annyira sem volt képes, hogy engemet ennek alapján valamelyik lap bár egyik, legalárrendeltesebb rovatának élére állított volna; természetes tehát, hogy én a Bálint Imre ur felfogása szerint az irodalomban még annyi kisserrel sem dicsekedhetem, mint a rendőri reporter. Az sem

szenvad kétség, hogy már évek óta két biztosítási intézetnek — egyik sem hazai — vagyon jogtanácsosa, a minifogva biztosítási kérdésekkel kénytelen voltam foglalkozni, a mikor dr. Róth urat sem az elméleti, sem a gyakorlati jogtudomány ezen a téren még nem ismertem és a mikor még Bálint Imre ur létezéséről, annál kevésbé az irodalomban elfoglalt kiváló helyzetéről senkinek sejtése sem volt. Igen természetesen tehát, ha mindezek után Bálint Imre ur mint a Magyarországi nemzetgazdasági rovatának vezetője, biztosítási kérdésekben az illetékeségemet kétségbe vonja és ily módon a tudomány és irodalomban különben teljesen ismeretlen helyzetből kifolyólag rám nézve lehetetlenné teszi, hogy ellenfelek lehessünk.

Nem loyális egyebiránt Bálint Imre ur, midőn arra akar meggyőztetni, hogy kinek mit áll jogában megbírálani. Ha nyilatkozatom egész terjedelmében megjelent volna, ugyaból kitűnt volna, hogy én e jogát a tudatlanságnak is elismertem és Bálint Imre urtól sem vitattam el; én csupán az ellen tiltakoztam, hogy a kritika leple alatt a tudatlanság ne igyekezzék meglopni az igazi tudást és érdemet.

Bálint Imre ur azonban nagylelkű is, a mint az irodalom egyik fejedelmikényúrához illik. Kitanit engemet a nyilvánosság előtt, hogy „szaktestület” és „szakbizottság” két különböző dolog, mert az előbbi egy állandó jellegű intézmény, míg az utóbbi egy esetlegesre kiküldött bizottság; példaként is hoz fel, nevezetesen, hogy egy bábizottságra nem lehet mondani, hogy bátestület. Hiszen ez a példa közelről sem látszik oly szellemesnek, mint a mekkora tudatlanságot az okoskodás elárul.

A magyar alkotmányos intézmények egyik legfontosabbika a „közigazgatásbizottság” micsoda jellegű intézmény, ugyan meg tudná-e mondani Bálint Imre ur, ha a bábizottságon kívül más intézményt is ismerne? Lám, e miatt sem lehetünk vitakozó ellenfelek. Remélem, nekem elhiszi Bálint ur, ha kijelentem, hogy e kérdést — bármit írjon is rólam — magam részéről végleg befejeztem.

Dr. Györfy Gyula.

A nemzeti kaszinó közgyűlése.

-- Saját tudósítónktól. --

Budapest, jan. 27.

Ma délelőtt 11 órakor tartotta meg a nemzeti kaszinó LXVIII. közgyűlését saját helyiségének első emeleti nagyerőtermében, hol ezúttal a tagok szokatlanul nagy számban jelentek meg. A rendkívüli érdeklődést, mivel Károlyi István gróf igazgatói állásáról lemondott, az új igazgatók választása magyarázza meg. Ezúttal legalább is 500 tag el a szavazás jogával, míg más években e szám fele sem szavazott.

Az egybegyűlt tagok Károlyi István gróf elnök-igazgató indítványára Szilágyi József koronázott, a főrendiház elnökét választották meg a közgyűlés elnökévé, ki felhívta a tagokat, hogy adják be szavazataikat a választás alá kerülő igazgatókra és választmányi tagokra. A szavazatszám bizottság Bocsnai László elnöke alatt nyomban összeült és megkezdte működését.

A szavazás befejeztével 11 k. Mihály titkár felolvasta a kaszinó múlt évi belsőéről szóló jelentését, mely szerint az év során felvette 26 új tagot, időközben elhalt 16, kilépett 6 s így a tagok száma négyvel szaporodott. Van most a kaszinónak 2 tiszteleti, 716 rendes és 4 kedvezményes, összesen tehát 722 tagja.

A számadásokra nézve, melyek 168.259 frt 68 krajczár bevétel és 143.527 frt 20 kr

kiadás mellett 24.732 frt 48 krajczár fölösleget mutatnak, a közgyűlés megadta a felmentvényt. A kaszinó az elmúlt évben hazafias és jótékony cselekedet 1540 frtot szavazott meg, a miben benne van a Kossuth Lajos szobrara adományozott 1000 forint is.

Az 1895. évre összeállított költségelirányzatot, melyben a bevételeket 111.327 frttal, a kiadásokat pedig 110.753 frttal szabta meg, a közgyűlés változatlanul elfogadta. Azután a pénzügyi könyvtári és leltári bizottságok megalkotották, határozatba mert, hogy az ezidei Széchenyi-lakoma február 3-án lesz s azon Zichy Jenő gróf fogja a szokásos emlékszedőt tartani.

Ezután ifj. Almásy Kálmán gróf és Széchenyi Béla gróf eddig divott szavazási mód megváltoztatását indítványozták, oly formán, hogy jövőre csak személyesen megjelent tag élhet a szavazás jogával. Indítványozták továbbá, hogy az igazgatóság és választmány megválasztása öt, illetőleg három évre történjék s annak 1/5, illetőleg 1/3-része évenként kilépjen.

A közgyűlés a személyes szavazásra vonatkozó részt elfogadta, az indítványok egyéb részeit azonban a választmányhoz utasította oly megbízással, hogy az alapszabályokat egész terjedelmében revizió alá s azt egy legközelebbi rendkívüli közgyűlés elé terjessze.

A szavazatok összeszámítására a kiküldött bizottság holnap délután 3 órakor kezd meg működését s annak eredményét február 3-án délután 4 1/2 órakor hirdetik ki. Ennek bejelentésével az elnök eltétele közben feloszlott.

A villamos világítás Kolozsavart.

Kolozsavart, jan. 27.

A villamos bizottság.

Igy nevezte el Kolozsavart közönsége azt a bizottságot, a mely Fabinyi Rezső dr. egyetemi tanár előlétele mellett alakult a m. é. jan. 14-én. Tájai voltak ennek a bizottságnak. Elnök: Dr. Fabinyi Rezső, titkár: Kuskó István, pénztárnok: Darnay István. Bizottsági tagok: Bakk Lajos, Benigni Sámuel, Bartha Gergely, Ditrői Mór, Dunki Ferenc, Dunki Kálmán, Fekete Ferenc, Gámán József, Gámán Zsigmond, Hindy Árpád, Hirschfeld Lajos, Hirschfeld Sándor, Korbuly József, Magyar Mihály, Melitsko Frigyes, Nagy Gábor, Pataki Leo dr., Poloz Rezső, Szász Domokos, Szekula Ákos, Szüllő Árpád, Vikol Simon.

A tagok igen szívesen jártak el a gyűlésekre, nem csak a tárgy érdekességénél fogva, hanem azért is, mert a különben is érdekes tárgyat s az üléseket Fabinyi Rezső dr. még érdekesebbé tudta tenni és vonzóvá tette az értekezleteket az által, hogy berendezett termeiben a m. k. vegytani intézetben, mindig tudott valami meglepő dolgot bemutatni a villamosság kinceiben kifogyhatatlan birodalmából.

E bizottság működésének ideje alatt készítette el az állam-vasutak kiválóan szakértett főmérnöke Melitsko Frigyes bizottsági tag sok utánjárásával és szakértelemmel össze állított dolgozatát:

„Olasz villamosság” czimén, a mi a nagymalom-utcai malom viz erejének elektromos energia fejlesztésére való felhasználását tárgyalja. E munka megjelent a „Kolozsavart 1894 évfolyam 31—34 számában s megjelent külön füzetben is.

Dolgozott lelkesedéssel az elnök az ügy előrevitele érdekében, heteken keresztül

Tanulmányozta a bevezetett villamvilágítási viszonyokat, tanulmányának eredményét összefoglalta s egy szépen szövegezett felhívást szerkesztett, melyet a bizottság egy hangulag magáévá téve, a gyűlés nagy lelkesedéssel köszönetet szavazott az elnöknek. A bizottság e felhívást kinyomatta. Polez Rezső tüdőző főparancsnok biz. tag. pedig azokat megegyeztetvén, a közönség kezébe juttatta

E felhívás kapcsán rövid idő alatt beérkezett jelentések arról győzték meg a bizottságot, hogy a nagyközönségnek tényleg szüksége van a villamos energiára s azt nemcsak lukszus képen óhajítja, hanem a gyakorlati cselekedetek elvégzésére nagyobb mértékben bevezeteni.

E munkálatok folyamán beállottak a tavaszi idők. Bekövetkezett a nemzeti gyász: mely sajtót, társadalmat két hónapokon át majdnem kizárólag foglalkoztatott. Ez idő alatt a villamos világítás ügye a városi hatóság elé került.

8. A villamos energia behozatalának ügye a hatóságnál.

A hatóság Polez Rezső biz. tag javaslatára szintén a kezébe vette a dolgot. Felszólította a gyűlést, a fentebb közölt 8. pont értelmében nyilatkozzon, illetve javaslat tételre. Egyidejűleg a Ganz gyár részéről is történtek lépések, a villamos erő behozatala ügyében mind a városi hatóságnál, mind a légszergyár tulajdonosoknál. Az eredmény a jan. 23-án tartott városi szűkebb körű gyűlésen került színpadra.

Mielőtt azt ismertetnők, a fentebb már közölt pótszerződési 8 ponton kívül tisztában kell lennünk még a légszergyárral kötött szerződés ama pontjaival is, a melyek a várost a gyárral szemben kötelezik. Ezek a pontok a város 1869. április 28-án kötött szerződéséből átvéve a következők:

1. §.

Engedély.

Szab. kir. Kolozsavart város a vállalkozónak az e szerződés 24. § ban meghatározott időtartamra kizárólagos jogot ad arra, hogy a légszergyár világítás létesítése megkívántató csővezetékeket a város utcáin és terein eszközölni és átadásokkal lerakhassa, kötelezve magát, hogy a jelen szerződés tartama alatt senki másnak egyenlő vagy hasonló jogot engedélyezni nem fog.*

Ezzel szemben kötelezi magát a vállalkozó, hogy a szerződésben megállított feltételek szerint a város közvilágítását eszközölje és a magánosoknak magánvilágítás céljára megkívántató légszermennyiségeket kiszolgálja.

7. §.

A közvilágítás.

A város községe biztosítja a vállalkozót, hogy a megállapított világítási területen évenként legalább 400 ezer égési órát (Brennstunden) fog 320 és legfeljebb 350 lámpa számára felosztva igénybe venni.

Az egyelőre légszergyárral még nem világítandó utcák térek, más módon pl. petroleummal való kivilágítása külön egyezmény

*) Ez csakis a légszergyárra vonatkozik. Sz.

szerint a város azt más vállalkozóra is bízhatja, vagy házilag kezelteheti. (E szerződési pont szerint a légszergyárral idáig nem világított utcákat, a légszergyár minden megkérdezése nélkül is világíthatja a város pl. villanlyal is.

11. §.

A közvilágításért fizetendő díj.

Az utcák, térek és más közhelyek megvilágítására szolgáló légszergyárak mindenikéért, a mely a 3. §-ban megírt minőségnek megfelel, a városi község fizet a vállalkozónak e szerződés idejének elteltéig, azaz 30 évig, minden évő 1/3, írva egy és hét-nolcadik krt oszt. értékben.

Ha a 30 év letelte után e szerződés még más 30 évre meghosszabbíttatik, illetőleg tovább is fenn tartatik vagy megújíttatik, e díj a második időszakra 25% al alább száll, tehát minden lángrét óránként 1 1/3 o. é. kr. lesz fizetendő.

A hatvan év eltelté után, ha továbbra is érvényben marad a szerződés, e díj ismét száll 25% al és ez a mérsékelt díj tart a 75-ik év elteltéig, a melynek végével a vállalkozó köteles egész légszergyárát, minden hozzátartozó géppel, eszközzel, felszereléssel és összes csővezetékekkel, nemkülönben a közvilágításra beállított készülékekkel együtt tehermentesen, minden kártérítés vagy megváltás nélkül, jókarban és tökéletesen használható állapotban, ingyen átbocsátani a város birtokába, mint teljes tulajdonát.

Önként értendő, hogy ez átbocsátásba, a gyárban, akkor netalán leledző anyagok, eszközök nincsenek beleértve; ezeket, ha a város megszerezni kívánja, készpénzért köteles megváltani.

Ha a 60 év eltelté után több mint 350 lámpa volna is a közvilágításra alkalmazva, a többletért fizetendő díj is az utóbb jelölt díj leszállításban részesül.

Abból a tekintetből, hogy a 75 év eltelté után a légszergyár minden járulékaival tökéletesen jó karban menjen át a város birtokába, a városi községnek joga lesz 60 év eltelté után egy ellenőrködő bizottságot kinevezni, a mely a gyár és általában a világító készülékhez tartozó minden tárgynak épségben és jó karban feuantartása felett örökösdi fog és a vállalkozó köteles lesz az e bizottságtól követelt minden igazításokat és eshető helyreállításokat a 34. §. értelmében a maga költségén eszközölni.

Ellenben a 60-ik év eltelté után új telepítvények felállítását, vagy a hálózat továbbterjesztését, illetőleg meghosszabbítását csak úgy követelheti a város, ha az erre megkívántató költséget kifizeti. Ez összeg után azonban a vállalkozó a szerződés elteltéig, illetőleg a légszergyár teljes átadásáig 6% kamatot köteles a városnak fizetni.

A közvilágításért járó díjt a város havonként tartozik utólagosan fizetni, még pedig úgy, hogyha a hónap elteltét számítva 8 nap alatt ki nem fizetettnek a lejárt díj összeg, a város községe erre azonnal törvényesen is rászoríthatatik és ez esetben a város a lejárt napjától számítva 6%-ot is köteles fizetni a vállalkozónak késedelmi kamat czimén.

Városi közgyűlés.

Kolozsavart, jan. 28.

[Mintha tisztujtásról lett volna szó, úgy meglelt a városi közgyűlési terme.

Az összes képviselők közül csak dr. Vajda Gyula, Wolff János, Tordai Sámuel, Sigmond Dezső, dr. Purjesz Zsigmond, Rácz Mihály, Reil Dániel, Kövéri László, Ludasi Sámuel, Kirmayer Károly, dr. Iseu Aurél, br. Jósika Samu, dr. Haller Károly, Horovitz Sámuel, dr. Genersich Sámuel, Gergely Ferenc, dr. Groisz Gusztáv, Czákó Lajos, Biásini Sándor, Dörgő Albert és Ferenczy Miklós hiányoztak.

Az ujonan megválasztott 29 bizottsági tagból egy sem hiányzott.

A gyűlést Albach Géza polgármester nyitotta meg mint elnök, mert a főispán az ülés elején akadályozva volt a megjelenésben.

Szabó Gyula főjegyző referált először az igazoló választmány eljárásáról.

A közgyűlés tudomásul vette az igazoló választmány jelentését, mely szerint az ujonan megválasztott huszonkilenc képviselő igazoltatott.

Dobál Antal, dr. Groisz Gusztáv és Éjszaky Károly a virilista tagságról lemondottak, s mint választott tagok ohajítják bizottsági tagságukat gyakorolni.

Ezek helyébe a póttagok közül Szász Gerő, Perl József és Ludasi Sámuel lettek behíva.

Ez ügyvel kapcsolatban Somodi István indítványozta, mivel 2 vagy 3 virilista hely szintén üres, ezek is töltessenek be már most a póttagok közül.

Kisbesszemesre után a közgyűlés utasította az igazoló választmányt, hogy vizsgálja meg a dolgot, s a megfűresedett helyeket töltsse be.

Nagy Mór tanácsos adta elő ezután a belügyi éskereskedelemügyi miniszteri leiratókat a polgári fiúiskola, a technologiai iparmúzeum és ipari szakiskola épületének elhelyezésére szolgáló telek kisajátítási kérelmében.

Az első felszólaló Kiss Sándor igazgató volt, ki szemrehányással illette a tanácsot, hogy őt ez ügyben tartott előleges értekezletekre nem hívták meg.

A leendő iskola elhelyezésére nézve az óvári Rucska-féle telket ajánlja, a mely a református kollégiumtól 60,000 forintért megvásárolható.

Benigni Sámuel ellene van annak, hogy a város az építendő iskolák részére megvásárolja a Rucska-féle telket.

Szerinte ez semmi tekintetben nem alkalmas iskolai célokra.

Legfőbb argumentumul felhozta, hogy nincs udvara s az ott tanuló 500—700 száma ifjúságnak nem lesz tere, hol szabadon mozgathasson.

Sándor József a tanács javaslata mellett van, mely a Katteró-féle telket ajánlja, de azért a Kiss Sándor indítványát is megvizsgálandónak tartja.

Bak Lajos pártolja Benigni indítványát, mert ha újabb tárgyalásokba bocsátkozik a város, az ügy, mely már is égető szükséglet képez, újra el fog odátni.

Szabó Samu, Boross György a Kiss Sándor indítványa mellett szóltak fel.

és ime a kedvező pillanat elmúlt, s talán soha sem jön ismét vissza.

Nem csuda, hogy Alan mogorva arccal csinált, s magában a rossz időben történt háborításra mindent mondott csak áldást nem.

— Köszönöm Alan.

Wentworthné a fia által adott székre elfoglalta, hátra dőlt rajta, s a zsebkendőjével legyezte magát, míg sir John hideg rossz szálalás nézte őt. Rekenő meleg nap volt, a Wentworthné arca ki volt hervulva s vesresnek látszott és rutnak. A sir John kritikus szemei undorral nyugodtak rajta. Minden nap csufabb és parasztosabb kinézést gondolt magában. Aztán Klára nézett, a fehér ruhába öltözve keresetlen bájjal dőlt hátra a széken, a sárga rózsákkal az ölében s a napfényvel barna firtós fejét és hálát érzett iránta, hogy oly szép volt és oly keletes látvány az ő szemének.

— Tehát minden intézkedés be van végezve edesem? És te minő jelmezbe fogsz megjelenni? Kérd Wentworthné. Az én leányaim, hogy talán tudod, az éjszakát és reggelt fogják képviselni. Mert lásd — s egy kis éles nevetés mellett, mi a sir John idegét mindig sértette — a vállait vonogatta — én kénytelen vagyok a kiadást tekintetbe venni. Nincs módomban drága kosztümöket készíttetni, de a fekete és fehér túll elég olcsó.

— En? — En egy tizenhatszázadik századi markíné fogok lenni — válaszolt Klára. Én szeretem a drága ruhákat és én szeretek; de az atyám — ekkor sir John pillantott fel — mindig azt mondja, hogy rossz izlés a fiatal leányoknak drága ruhák öltözködni és sok ékszereket hordani. Azonban, ez alkalommal megengedte, hogy saját tetszésemet követve olyan drága ruhába öltözzem, a melyben nekem tetszik és megígérte, hogy az anyám gyejántáját fogom viselni.

(Folytatás köv.)

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1895. Január 28.

Klára.

— Angol regény. —

A DÓRA szerzőjétől.

Az „Ellenzék” számára fordította: AMICA.

III.

(Folytatás.)

(9)

Talán ha egy alkalmatlan félbeszakítás épen e pillanatban nem zavarta volna meg őket, Klára legyőzte volna büszkeségét s teljes magyarázatot kért és kapott volna és ezáltal a jövőben sok fájdalomtól és bánattól meg lett volna kímélve. Sőt a tekintettel nézett Alana, s a következő pillanatban beszélt volna; de, míg ő habozott, a kertajtó ismét megnyílt, s Sir John és Wentworthné jöttek a kertbe, Wentworthné, kit Sir John szíve mélyéből gyűlt, de azért a legnagyobb tisztelettel és udvariassággal viselkedett iránta.

Wentworthné egy kis éles szemű asszony volt, sokkal idősebbnek látszott mint a mennyi valóban volt, lehetett ötvenöt vagy hatvan éves, de sokkal idősebbnek látszott sir Johnnál, a ki legalább is hét vagy nyolcezzel volt idősebb nála. De sir John egész életében könnyű, kellemes és gondtalan életet folytatott, míg Wentworthné sok bajjal és gondallal élt.

Férje néhány évvel ezelőt meghalt és családját meglehetősen szegényben hagyta. Abban az időben Alan Londonban volt, de az atyja halála után Stellingbe költözött s orvosi állást vett magának, hogy anyjának és testvéreinek ottlont teremtsen.

Néha bizony kemény munkába került a háztartásban az egyensúlyt fentartani, s nem lehet csudálkozni rajta, ha Wentworthné néha összehasonlítást tett a saját szegénysége, és a cousinja gazdagsága között, a saját gyermekeinek a jövője, s a Manor ház elkényeztetett örökösének a jövője között.

De dacára, hogy az arczán redők voltak, s a haja majdnem egészen fehér volt, a szemei nem vesztették el fiatalokri élességüket, s a kerten keresztül olyan élénk tekintetet vetett a csejdrufa alatt ülő ifjakra, hogy Klára, ki azt foglalta, s jelentését gyanította — elpirult, s rögtön a legbüszkébb modorát vette fel.

— Klára, vendéget hoztam.

Sir John a Klára vállára tette a kezét, s barátságosan megcsipette azt. Ő az önző modorában nagyon szerette Klárát — annyira szerette, hogy gyakran azt mondta enmagának, hogy ha fogadott gyermeke helyett a saját édes leánya lett volna, sem szerethette volna jobban.

Lady Crosby soha sem tudta meg az igazat; boldog tudatlanságban élt és halt meg azon tény felett, hogy a saját kis leánya a Dinani a temetőben fekszik, s hogy egy más asszonynak a gyermeke volt az, a kit annyi szeretettel ápolt, nevelt, és a magának nevezett.

Sir John, az ő felfogása szerint hűségesen teljesítette a Verdierének tettigétét. A neveltetésnek és művelődésnek mindazon előnyeiben részesítette Klárát, melyekben a saját leánya részesült volna, ha életben marad, s az eredmény nagyon kielégítő volt. Nem volna oka a panaszra, szokta volt Sir John magának mondani; még akkor sem, ha majd eljön az idő, midőn meg kell neki az igazat tudni, midőn megtudja hogy örökösége csak hazugság, s gazdagsága a tündérmesék aranyához hasonló, még akkor sem lesz oka a zngolódásra; jól volt dolga, eleget élvezett, s a változás nem fog a sir John életében megtörténni.

— Utánam jöhet az özönvíz, szokta cynicus mosollyal gondolni.

Mit bánta ő hogy mi következik, pusztulás, bánat, tönkremenés, — nem az ő életében fog megtörténni, ő biztonságban lesz a baj elől.

A felesége halála után következő évben midőn Klára tizenkét éves volt egy orvos, kit valami csekély rosszulléte miatt konzultált figyelemztette, hogy a szívének baja van, és azt tanácsolta, hogy minden izgatottságtól és erős felindulástól óvakodjék.

Sir John nagyon nyugodtan fogadta e szomorú hírt; ő nem volt gyáva és a haláltól nem félt, mert a halál után semmiben sem hitt. A jövő élet boldogsága vagy nyomorúsága, a menyországbán nyert jutalom, vagy büntetés csak a papok által a saját csejlok előzésére kitalált mesének tetszett előtte. Együnk igyunk, mert holnap meghalhatunk; élvezünk mindent a mit élvezhetünk, a lehető legjobban használjuk fel az életünket, mert ki mondhatja meg hogy van e jövő élet vagy nincsen? Ez volt a Sir John hitvallása, és ő ezzel megegyezőleg élt és cselekedett.

Neki komoly szándéka volt, hogy Klára megtudja az igazat, de csak az ő halála után. És e nap bekövetkezésére számítva részletelesen leírt mindent, ami ezelőtt tizenkilenc évvel Dinánba történt — a saját gyermekének a születését és halálát — a felesége betegségét és válságos állapotát — s a Verdier-nél kötött szerződést — és ezt a levelet az ügyvédje kezébe helyezte, azzal a meghagyással, hogy halála után rögtön átadja azt Klárának, még pedig személyesen és titokban. Ekkor Klárától fog függeni, hogy születése titkát elhallgassa vagy köztudomásra bocsassa; hogy örököségét megtartsa vagy feladja. A felelősséget ez által az ő vállára

teszi, és sorsa felett sajátáttetszése szerint határozhat.

De az utóbbi időben, mióta az ő nagy öröme az Alan növekedő szerelmét Klárika iránt észre kezdte venni, azt remélte, hogy a titok felfedezésének a szükségessége soha sem fog előfordulni.

Lehetne-e kellemetlenségnek szerenősebb végződését képzelní, mint a milyen ez házasság lenne, mely vissza adná Alannak ami az övé, és megkímélne Klárát attól a fájdalomtól, hogy magát bármily ártatlanul de imposztornak tudja.

Tehát, midőn most a kertbe lépett, s az ifjút és a leányt együtt találta, s a Klára arczának az élnébb pirjáról és az Alan szemének komoly kifejezése után itélve látta, hogy társalgásuknak a tárgya nem lehetett valami közönséges dolog kimondhatatlanul sajnálta, hogy megvárta őket, főleg midőn észrevette, hogy a Wentworthné közeledése a Klára arca elvesztette a szelid kifejezését, s büszke és fagyos lett.

— Kláresim, vendéget hoztam neked. Wentworthné tudni kívánja, hogy a báldora tett intézkedések készen vannak-e? — mondá Sir John.

Sir John ezen a delután halványabbnak és soványabbnak látszott mint rendszeren, gondola Alan, de ő már régóta észrevette, hogy a Sir John életereje — a hogy mondani szokták hanyatlak.

— Őh, köszönöm, egészen készen van, válaszolt Klára hideg mosollyal. Alan, adj székét az anyádnak.

Alan kissé rossz kedvtűn engedelmeskedett. Ez a rossz időben történt félbeszakítás kegyetlen csodálós volt neki. Mert a Klára büszkesége és tartózkodása oszlani kezdett; oly édesen nézett fel reá s szeméből az előredő szerelem és részvétel érzetét vélte kiolvasni; nyájasan hallgatta az ő beszédét; és sokkal közelebb érezte magához, mint valaha.

Kolozsvárt, 1895.

Buczay József és Pákey Lajos mérnökök az építésre nézve mondták el észrevételeiket. A közgyűlés a hosszas vita alatt már ekkor annyira izgatott volt, hogy Dávid Antal sehogyan sem akarta meghallgatni.

Az „eláll” kiáltások oly elementáris erővel törték ki, hogy az elnök cseppet sem tudott csendet csinálni. Különböző Dávid Antal semmit sem mondott, mert véleményét előtte többen már sokkal jobban elmondották.

A szónoki babérjával, mint azt egy képviselő megjegyezte, bizonyára nem fog elidegenedni.

A polgármester végre összegezte a vitában dominált véleményeket s a közgyűlés kimondta, hogy a tanács javaslata mellett a Kís Sándor indítványát is figyelembe veszi és proposícióját befogja jelenteni a legközelebbi közgyűlésnek.

Ezután elfogadták a tanács javaslatát a mérszáros-társulat által a közbiztonság felállítására a város ellen indított pernek befejezése tárgyában és id. K. Biasini Domokos által a főtéri templom körüli építletek lebontási alapjára felajánlott 500 frtnyi összegnek a bevándorlók sorából leendő törlése tárgyában.

Következtek a névszerinti szavazások. A nagy többség elhatározta a városnál melletti br. Horváth-féle ház megvételét, továbbá a Lőrincz-utca szabályozása alkalmából az Andrássy Ede és Kaukál Ferencz tulajdonát képező telekrészek megszerzését.

Följegyzésre méltó jelenet játszódott le ezután.

Soha talán a tanács indítványa olyan általános egyhangú helyesléssel nem találkozott, mint mikor dr. Nagy Mór tanácsos azt ajánlotta, hogy a közgyűlés a közúti vasút részvénytársaságnak ne adjon engedélyt a főtéren egy városarnak építésére.

Az egész közgyűlés sietett oda kiáltani, hogy a e m.

Az egyhangú tiltakozás után Kiss Sándor állott fel, mert nem akarja ugymond elhatalasítani az alkalmat, hogy kifejezést ne adjon azon elégtelenségnek és jogos felháborodásnak, a melylyel a vasút iránt Kolozsvár város közönsége viseltetik.

Kéri a hatóságot, hogy elsősorban szüntesse meg azon mizeriát, mely szerint a drága pénzen megvásárolt főtéren egy része a vasút által rendező pályaudvarul használtatik fel.

Br. Feilitsch Arthur elmondja, hogy többször foglaltatva lett tartoztatva a vasút által s midőn ezért kérdőre vonta a vasút személyzetét, goromba feleletre talált.

Albach Géza polgármester szólott ezután a kérdéshez fogszasan.

Hivatásánál fogva tanulmányozta a kérdést s őszintén megvallva ő is tirthetetlennek tartja a jelenlegi állapotokat, a melyeket orvosolni ígér már a közel jövőben.

A polgármester megnyugtató ígéreiteit egyhangulag tudomásul vette a közgyűlés.

S ezután elérkezett a kommunitás a tárgysorozott legérdekesebb pontjaihoz, a választásokhoz.

Választani kellett 6 tagot a közigazgatási bizottságba, kettőt a számonkérő székbe, 20 közmunka bizottsági tagot és négy szakközgyűlésbe 25—25 tagot.

A választás két helyen folyt le a legnagyobb érdeklődés mellett. A közgyűlési teremben és a polgármester szobájában.

A közgyűlési teremben szavaztak a közigazgatási és számonkérő-széki tagokra. A szavazatszedő bizottság dr. Farkas Lajos, Benel Ferencz és Lakatos Ferenczből állott.

A polgármesteri szobában pedig Finály Henrik, Székula Ákos és Fekete Béla szavazatszedők bizottsága mellett a szakközgyűlési tagokra.

Összesen 105 szavazat adatott be.

A közigazgatási bizottságba megválasztottak: dr. Groisz Gusztáv 103, Somodi István 62, Gajzágó Manó 61, Szacsavay Dénes 58, Gáman Zsigmond 56, és Székly Miklós 53 szavazattal.

Ezeket kívül legtöbb szavazatot kaptak: Benigni Sámuel 50-et, dr. Goth Manó 46-et, Polcz Rezső 46-et, Szabó Samu 43-at és Hajós János 41-et.

A számonkérő-széki tagjai lettek: Dobál Antal 51 és dr. Groisz Gusztáv 51 szavazattal.

Szavazatot kaptak még dr. Czikmántory Ottó 50-et, Trandafir Miklós 48-at és Sándor József 1-et.

A szakközgyűlésekre beadott szavazatokat az idő előrehaladta miatt szombaton nem szedték ki, hanem a szavazó urnát lepecsételték, s ma délután fogják kisorsolni.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, január 28.

— **Eszméletlenül feküdt a hóban a Rákóczi hegy alatti út egyik oldalán M. Vaszi napszámos.** Így találta őt egy jó ismerőse a

ki a mentőket azonnal értesítette. A kivonult mentők a szerencsétlen embertől nagyfokú tüdőgyuladást constaltáltak és azonnal kórházba szállították.

— **Ingyenes előadás.** A VIII. ik ingyenes előadást a helyi bizottság vasárnap d. u. tartotta meg a városbáz gyűlés-teremben, melyre mintegy 110-en jelentek meg. Ez alkalommal Wilt György tanárjelölt olvasott fel „a szeszről s az ellen való védekezésről.” Igen érdekesen adta elő, hogy mily változásokon megy keresztül a részeges ember, ki először csak szpitzes, aztán berugott, végül, a mikor már részeg lesz. Kimutatta mily káros hatással van a szesz az emberi szervezetre is. Téves az a hit — mondá — hogy munkás szeszest ital nélkül nem bírhatja a munkát; mert ténne csak valaki kísérletet 2 munkás között, kik közül az egyik jól táplálkozó étellel van ellátva, de szeszest nem iszik, vagy a másik, ki kevésbé táplálkozó ételt vesz magához s annál több szesz tartalmu italt itzik; úgy fogjuk találni, hogy az előbbi fog hosszabb életet élni, s nagyobb kedvvel dolgozni. Igen gyakori s az életben előforduló esetekkel bizonyította előadój, hogy mennyire el van terjedve az iszákosság, mely annyi, olykor igen szomorú dolgokat von maga után. Előadónak szíveségét úgy a bizottság, valamint a hallgatóság nevében dr. Gáman József köszönte meg. A jövő vasárnap dr. Gyalui Farkas fog felolvasást tartani. Igen ajánljuk ez érdekes és tanulságos felolvasásokat, melyekre a bizottság hölgyeket is szívesen lát — az érdeklődők figyelmébe.

— **Esküvő.** Ma délelőtt 11 órakor tartotta esküvőjét Budapest dr. Mihály József közszeretettben álló kolozsvári ügyvéd bikfalvi Máthé Domokosné bájós leányával Margittal.

— **Jégünnepély.** A „mensa academica” javára rendezendő jégünnepélyre nagyban folynak az előkészületek. Előadóják a Hóféherke mondáját is, a melynek fő szerepeit Bethlen Tima grófkisasszony, gróf Teleky Ádám és Zeyk Albert urak fogadták el. A rendező bizottság kéri a hölgyeket, hogy lehetőleg jelmezben jelenjenek meg. Az ünnepély napja még nincs végleg elhatározva, de valószínűleg február hó első napjaiban lesz. A program végleges megállapítása céljából holnap d. u. 5 órakor az „Egyetemi kör” helyiségében gyűlés lesz.

— **A kolozsvári Teke-Társadalom szombat**on fényes estélyt rendezett a Központi szálloda disztermében. Az estélyen, mely táncszal volt egybekötve, sokan vettek részt társaskörünk előkelő hölgyei és notabilitásai közül, kik nagyban hozzájárultak a fő-fő rendezőkkel egyetemben, hogy az minél fényesebben és minél kedvesebben sikerüljön. A czél el lett érve, és hogy mennyire, igazolja a következő névsor:

Asszonyok: Abrudbányainé, Balogh Ferenczné, Csávásy Gyuláné, Donogány Gergele, Folly Adél, Hindy Árpádné, dr. Issekutz Gyuláné, Jeney Victoráné, Kolbenheyer Bertalané, Mihály Lászlóné, Mijazowsky Károlyné, Szathmáry Ferenczné, Székly Miklósné, Székly Ákosné.

Leányok: Balogh Ilona, Bodor Erzsike, Bodor Irma, Boér Irénke (Sepsi-Szentgyörgy), Csávásy Ilona, Hindy Ilona, Hindy Erzsike, Jeney Jolánka, Mihály Mariska, Soós Gizike, Száva Ilona (Mező-Ör), Wiedeman Bianka.

A mulatság a legkitünőbb animóval reggel 5 óráig tartott Pongrácz Laji kedvderítő muzsikája mellett.

— **A mensa akademikáról** kedvesen emlékezett meg tudomány egyetmünk egykori polgára János Gábor a szászvárosi ref. gymnasium tanára, ki a mensa céljaira 20 frtot küldött a következő verseskísérettel:

Teltén egy ezernék
Kívánván sok ezret
Szeretettel kérem:
Attól ez összeget,
Kinél csak kevesen
Kopálhattak többet
A studens években,
Fogadják szívesen.

Fölösleges szinte hozzá tennünk, hogy a bizottság az adományt „szívesen” fogadta, s azt e helyen is köszönettel nyugtázza.

— **117 kilós vadkan.** Bojáki Sándor és Hirschfeld Károly kolozsvári kereskedők tegnap a fejdéri határban hajtóvadászaton rendeztek. A hajtásba egy hatalmas vadkan került, a melyet Bojáki Sándor golyója terített le. A vad sulya 117 kiló.

— **Az „Erdélyi Irodalmi Társaság”** felolvasó ülést tartott tegnap d. e. 11 órakor a városbáz disztermében. A felolvasásokra igen nagy számú és előkelő közönség jelent meg. Az ülésen Szász Gerő elnököt, kinek elnöki megnyitóját után Moldován Gergely dr. olvasta fel a Felméri Lajosról való tanulmányát, melyben a jeles tudós élettrajzát s tudományos működését mondotta el. Ezután Apáthy István néhány apró csinos költeményt olvasott fel. Utána De Gerandó Antonina emlékeztet meg Dumesnil Alfréd jeles francia történetíróról és esztétikusról, ki a múlt hetekben halt meg. Végül Szász Gerő olvasott fel Hegedűs István budapesti tagtól egy borongós költeményt.

— **Családi drámák** folytak le tegnap d. u. különböző verekedésekkel fűszerezve. Sz. J. jómódú monostori parasztember erősen mérgebe jött, hogy ácsélgény fia már akart vasárnap fejében mulatságba menni, s apai intésének úgy adott erősebb nyomatókat, hogy fiát egy lapáttal fejbe ütötte még pedig oly derekas módon, hogy ennek következtében a szerencsétlen fia fejét azonnal elvágta. F. G. monostori parasztleány pedig bizonyos nézeteltérés miatt az apját verte meg annak fején egy fejszével sulyos sérüléseket ejtve. Végül pedig P. János pityókás állapotban feleségét találta jónak megverni kinek fején tisztességes sérüléseket ejtett. Mindezek esetekben a mentők nyújtottak segítyt s költözték be a családi drámák emez áldozatait.

— **Talpra esett.** Úgy látszik, hogy a talpra esés nemcsak a macskák privilégiumát képezi, mert ez a szerencsés eset fordult elő szombaton d. u. Jakabfalvy Gy. gyári munkásnál is. A havat takarította le ugyanis egy ház fedeléről, miközben megcsuszott s a fedélről legurult, még pedig oly szerencsésen, hogy talpára esve ért a földre. Az ijedségtől ugyan egy pár percze összerogyott, de csakhamar talpra állott, úgy, hogy az odabívtó mentők constaltáltak, hogy sem csonttörést, sem másnemű komolyabb bajt nem szenvedett.

— **Az E. M. K. E. álarczos báljára** a táncrend egy csinos könnyű alak lesz, melynek czimlapján roccoco-kosztyumban egy tánczó pár színeskőre foglaltatik. A bálra a női lárvák azok számára, kik ilyet beakarnak szerezni Hirschfeldné-üzletben (Jókai-u.) találhatók. A bál iránt a közönség akkora érdeklődést tanusít, hogy már a karzati ülőhely első sora is elő van jegyezve. Az erkélyekből páholyt készítenek. Étteremről a bál estéjén a nemzeti-kaszinó vendéglőse, czukrászatról Wurscher gondoskodik.

— **Korcsolyázás.** Pár napi szünetelés után ismét beállott a korcsolyázó-szezon. Tegnap d. e. igen nagy közönség volt a jégen, hol ez alkalommal zene is szóltott a jég ugyan nem volt a legjobb, mert délen olvadni kezdett.

— **Szánkázás.** Ismét alkalma van betölteni szánkázási kedvét annak, a ki szereti ezt a sportot és kedvetlik benne. Az ut a lehető legjobb a szánkázásra. Tegnap vasárnap nagyon sokan kerestek mulatozást a szánkázásban.

— **Bencze Miklós temetése.** Bencze Miklós tanárjelöltet tegnap délután kísérték ki pályatársai a kolozsvári temetőbe a Károli-korházba; hol a pályája befejezéséhez közel álló ifjú rövid szenvedés után szombaton meghalt. Pályatársai koszorút helyeztek elhunyt barátjuk koporsójára, s a sírnál S. z. a. b. o. István tanárjelölt mondott kollégái nevében végbucsat az elköltözöttnek.

— **Öreg honvédek képei a milleniumon.** A kolozsvári orsz. ereklelye muzeum a m. é. ben felhívta a 48—49-es honvédeket, hogy egyenkint vagy csoportosan fényképeztesse le magukat, a képeket a honvédek rövidebb, hosszabb élettrajzi kíséretében küldjék be, hogy a dalás idők katonáinak képeiből minél szebb és inponálóbb csoportot lehessen alakítani. A felhívást tett követte, Több száz arczkép. csoport kép, egy kis levélárt képező élettrajzi adat-tár érkezett be, melyek már is szakszerűen vannak rendezve és csoportosítva. Legtöbb egy kép van a kolozsvári honvéd-egylet köréből. Utánna a brassói, szolnokdoboka-megyei, szentesi, marostordamegyei honvéd-egylet köréből, képviselve van különben a szabadságharc minden fegyverneme is több katonával képviselve van minden honvéd-egylet. Most a kolozsvári honvéd-egylet előterjesztett indítvány folytán tegnap gyűlésén elhatározta, hogy márczius 15-ike előtt egy alkalmas napra összehívja az összes egyetli tagokat a Dunky-fivérké műtermébe ott csoportosan, zászlóaljainkat azután egyes képekben levétetik magukat a milleniumi gyűjtemény javára.

— **Károly napja.** A katolikusok okt. 4-én, a reformátusok ellenben jan. 28-án szokták megtartani Károly napját. Ma tartotta névnapját a kolozsvári egyetem bölcsészeti karának jeles tanára, Székely Károly dr. is, mely alkalommal a népszerű tudós tanár kartársai, tanítványai és egyéb tisztelői nagy számban fölkeresték, hogy tiszteletüknek és tündözlötüknek kifejezést adjanak.

— **A „Rongyos-egylet”** részére újabb adakoztak: Gáman Zsigmondné 2 frt, Albertfi Elek 50 kr, Rácz Dénes 20 kr, Skodáné 1 frt, Silberstein 20 kr, Keoskeméti 10 kr, Kabósné 20 kr, Vitalisné 20 kr, Fogarasiné 20 kr, Vargáné 10 kr, Szabadosné 20 kr, Marosiné 30 kr, Dézsi G. 20 kr, Gámpé 20 kr, Winkler 20 kr, Rutkovszki 30 kr, Kovács 10 kr, Nagy Balint 10 kr, Nagy D. 20 kr, Szabadosné 20 kr, Friedsam 10 kr. Fogadják a nemes szívű adakozók hálás köszönetünk nyilvánítását. Kozma Ferencz egyll. elnök. Elek Gyula e. t.

— **A sz. udvarhelyi** kereskedők és kereskedő ifjak évi Február 16-án a Budapesti szálg nagytermében alaptökejük gyarapítására zártkörű táncszertélyt rendeznek.

— **A szamosújvári** dal-zene-egylet saját pénztársa javára a városi vígadó termében 1895 évi február 25-én rendezendő gyermekbálal összekötött zártkörű táncvigalmat rendez.

— **A sz. udvarhelyi** kereskedők és kereskedő ifjak évi Február 16-án a Budapesti szálg nagytermében alaptökejük gyarapítására zártkörű táncszertélyt rendeznek.

— **Méltóságos professzorok.** Budapesti politikai és társadalmi körökben azt beszélték, hogy Wlassics Gyula vallás- és közoktatástügyi miniszter mint az már tegnapi beszédéből is kitetszett — a budapesti egyetemi tanároknak a méltóságos (?) címet fogja adományoztatni. Viesszénye lenne ez a kolozsvári egyetem tanári kara azon mozgalmának, hogy maguknak a nagyságos címet biztosítsák s mindenesetre ferde világításban tűnteti fel a miniszter tervére vett rangosztályozását. Lehet ugyan, hogy a méltóságos cím pusztán arra szolgál, hogy ne legyen oly nagy a rangkülönbség a tanári kar egyik része és azon másik része közt, kik mint bukott miniszterek — exzellenzciások.

— **Régi tud. eszközök, magyar találmányok és felfedezések a milleniumi kiállításán.** A kereskedelemügyi miniszter megbízta dr. Hankó Vilmost, hogy a magyar eredetű régi természettudományi eszközöket, a magyar találmányokat a millenium kiállítás idejére kutassa fel s a kiállításán lehetőleg mutassa is be. Azok a csoportok, melyeket Hankó kutató munkája felől, a következők: 1. Az aranycsinálás eszközei. 2. Régi oryosi-, gyógyszerészeti és csillagászati eszközök. 3. Régi physikai és chemiai taneszközök. 4. Eszközök, melyeket régi tudósok használtak. 5. Magyar találmányok és felfedezések, a találmány illetőleg felfedezés bemutatásával esetleg szemléltetésével. 6. Eszközök, melyeket történelmi nevezetességi férfiak használtak, melyekkel magyar tudósok nagy eredményű kutatásaik közben dolgoztak. A kiállítás teljessége érdekében kiállító nem nélkülözheti a mivel magyar közönség segítségét, azért kérve-kér mindenkit, kinek régi vagy nevezetes férfiak által használt tud. eszközökről tudomása van, azokra őt (Hankó Vilmos tanár, budai realiskola) figyelmeztetni sziveskedjenek. A 15-ik századtól a múlt század közepéig a magyar főúri és nemesi házak egész sora aranycsináló laboratóriummal alkult át. Sokan kísérleteztek mulatságból vagy mulattatásból és sok érdekes olyan eszköz van, a mely nagyban emelné ezen kiállítás érdekességét.

— **Parlamenti ebéd** volt szombaton Wodiáner Albert bárónál, melyen jelen voltak: Tisza Kálmán, Wekerle Sándor, báró Fejérváry Géza miniszter, gróf Csáky Albin, Szilágyi Dezső elnök, Hieronymi Károly, gróf Festetics Andor miniszter, Dániel Ernő miniszter, gróf, Andrássy Aladár, Odescalchi Gyula herceg, dr. Falk Miksa, Csernatony Lajos, Hegedűs Sándor, Gajári Ödön, Szerb György, Münnich Aurél, Harkányi Frigyes, Bohus Zsigmond főrendiházi tag.

— **Képviselő és rendőr.** A képviselőház mentelmi bizottsága Szász Károly képviselő mentelmi jogának fölfüggesztését hozza javaslatba a következő fölpanaszlott tárgyalás alapján: Pauer György 389 számú rendőr éjjel után fél 1 órakor a budai oldalról a lánchidon keresztül a pesti oldalra hajtó 207 számú kőfogatu bérkocsit föltartóztatta azon okból, mivel a kocsi lámpája nem volt kiülvitva. Midőn a kocsi fölszólítására a lámpákat fölgujtotta, leugrott a kocsirol Szász Károly képviselő, megtámadta a rendőrt s e szavak kíséretében: „maga paraszt, hogy meri azt a kocsi megállítani, a melyiken én ülök, de majd holnap nem is lesz ám rendőr, mert én levették tőtem!” öklével érzékenyen mögöttes a rendőr jobb karját. A kihallgatott hidvármólok megerősítették a följelentésben foglalt állításokat azon hozzáadással, hogy a 389 számú rendőrt, aki régóta a lánchidifőnél áll őrszemen, mindaddig előzékenynek, jó modorúnak ismerték, az a kérdéses alkalommal is mindvégig nyugodt és illedelmes maradt s a képviselőnek bánásmódjára mivel sem szolgáltatott okot. — Ennek folytán a budapesti törvényszék megtette a lépéseket az iránt, hogy hatóság elleni erőszak büntette miatt följelentett Szász Károly képviselő mentelmi joga fölfüggesztessék.

— **A király a bécsi iparosok bálján.** Bécsből írják, hogy az iparosok szombati bálja fényesen folyt le. Ő Felsége fél 10 órakor megjelent; a harsonák hangjai közt lelkes éljenzessel fogadták. Az óvaziók ismétlődtek, midőn ő Felsége fél 11-kor elhagyta a bált Károly Lajos kir. herceg és neje, Lajos Viktor és Rainer kir. hercegek, valamint számos előkelőség is megjelent a bálon.

— **Lukácsin rágalmazási pöre.** Megirtuk annak idején, hogy a Lukácsin László rágalmazási perében hozott I. foku ítéletet a kir. tábla a nyelvkérdés miatt megsemmisítette. Mint most szatmári levelezőnk írja, az ottani kir. törvényszék az új végvárgyalást február hónap 15-ére tűzte ki. A tárgyaláson a vádhatóság részéről a táblai főügyész helyettes jön le, a vádlottat pedig ismét Bredecianu Korjokán lugosi ügyvéd fogja védelmezni. A végvárgyalást tolmács segítségével tartják meg.

— **Az egyforintos államjegyek bevonása.** Az egyforintosok bevonására vonatkozólag a kereskedelemügyi miniszter rendeletet intézett az összes postahivatalokhoz és vasuti pénztárnokhoz, hogy az általuk elfogadott egyforintosokat többé ki ne adják hanem szállítsák be a gyűjtőpénztárakhoz illetve a főpénztárhoz vagy pedig a legközelebbi adópénztárnál váltssák be.

— **A Nikaragua-eszatorna kitépítése.** Washingtonból távirják: A Nikaragua-eszatornáról szóló törvény, melyet a szenátus tegnapi ülésen elfogadott, 70 millió dollár értékben bonok kiadását rendeli el melyekre nézve a tőkeért és a kamatokért az

Egyesült-Államok vállalnak garanciát, 30 millió dollárnyiban az Egyesült-Államok garanciája nélkül bocsásk ki. A csatorna építése felett a pénzügyminiszter gyakorolja a felügyeletet. Az elnök a kinevezendő 15 igazgató közül 10-et kijelöl, kik az építés közvetlen vezetését átveszik. Az Egyesült-Államok 70 millió dolláru részvényt kapnak garancia fejében.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti táviratai.)

Az orosz külügyminiszter halála.

Pétervár, jan. 28.

Giers orosz külügyminiszter, ki régebbi idő óta beteg s most betegségehez tüdőgyulladás járulván, meghalt.

A francia kabinet.

Páris, jan. 28.

A francia kabinet végre megalakult, Ribot elnöksége alatt.

Ma Faure Felix elnöksége alatt minisztertanács lesz, melyen megállapítják a köztársasági elnöknek a szenatushoz és a parlamenthez intézendő átiratát.

Perczel Dezső választói között.

Budapest, jan. 28.

Perczel Dezső belügyminiszter bonyhádi választói között van.

Tegnap a minisztert Moldoványi István dr. üdvözölte.

A miniszter megköszönte az újbóli bizalmat, melylyel a képviselőjelöltséget neki felajánlották.

Kijelentette, hogy a Bánffy-kabinet egyedül kormányozhat Magyarországon határozott liberális irányban.

Az állami anyakönyvek ez év szeptemberéig az egész államban berendeztetnek s vezetésükkel a tanítók bíznak meg.

Az állami anyakönyveknek a polgári házasság életbeléptetésekor már alkalmazásba kell lenniök.

A hátralevő egyházpolitikai javaslatokat illetőleg, Perczel Dezső ismételte Wlassich miniszternek a Házban mondott programját.

Perczel Dezső miniszter beszédét választói nagy óvaziókkal fogadták.

Este nagy bankett volt a belügyminiszter tiszteletére.

Szociálisták zavargása.

Szeged, jan. 28.

Szegeden a városháza előtt mintegy 80 szocialista összegyűlekezett, követelve az elfogott szociálisták kibocsátását.

A zavargók közül három főigazgatót elfogtak.

Országgyűlés.

Budapest, jan. 27.

A képviselőházban ma a kultuszvita előtt Lukács Gyula pénzügyminiszter 2 havi indemnitit terjesztett be, melyet elfogadtak.

Ezután folytatták a kultuszvitát, melyhez Sághy, Kammerer. Okolicsányi és Hock János szöaltak.

Miniszterek Bécsben.

Bécs, jan. 28.

A kiraly Bécsben tegnap fogadta kihallgatáson br. Bánffy Dezső miniszterelnököt.

Bánffy Dezső báró tegnap délután részt vett a német császár születésnapjára adott udvari ebéden.

Lukács László és Dániel Ernő miniszterek pedig folytatták tegnap Bécsben értekezleteiket osztrák kollégáikkal.

Sándor Párisban.

Budapest, jan. 28.

Sándor szerb király tegnap Párisba érkezett.

NEMZETI SZINHÁZ.

Kolozsvárt, 1895. kedd január hó 29-én, Páros rendkívüli bérletszünetben.

ORVOS-BÁL.

Főelőls szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segédszerkesztő és kiadó lapulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

H I R D E T É S E K.

Sz. 28—1895.

66. (1—1)

Pályázat.

A nagy-almási r. k. öszt. alap uradalom gazdasági ágánál rendszeresített **gyakornoki állomásra** ezennel pályázat nyitattik 1 évi próbaidővel, mely állomás **folyó évi márczius hó 1-én** foglalandó el.

Javadalmazás: 200 frt évi fizetés, étellemezés, 12 ürköbméter hasáb tűzifa és természetbeni lakás.

Pályázók felhivatnak, miszerint gazd. intézet végzését igazoló okmányokkal ellátott kérvényeiket **folyó évi február hó 6-ig** a nagy-almási urad. intézőségéhez nyújtsák be.

Nagy-Almás, 1895. évi január hó 28-án.

Urad. intéző ispánság.

H I R D E T M É N Y.

A „tordai takarékpénztári részvény-társulat“

XXII-ik ÉVI

RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

1895. évi márczius hó 3-án d. e. 9 órakor

fogja megtartani Torda város közgyűlési termében, melyre a részvényesek tisztelettel meghívottak, azon megjegyzéssel, miszerint az alapszabályok 20. §-a értelmében: „a közgyűlésen csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, kinek részvénye a közgyűlést megelőző nap déli 12 óráig a társulat pénztáránál még le nem járt szelvényeivel együtt letételtett.“

Tárgysorozat:

- 1.) Az igazgatóság jelentése és felügyelő-bizottság jelentése az 1894-ik üzletéről, továbbá az igazgatósági jelentésben foglalt nevezetesebb javaslatok tárgyai, u. m.:
a.) nyugdíj-szabályzat az alapszabályok 86. §. folytán és a 90. §. b.) pontjának alapján;
b.) korábbi fizetésekbe történt visszahelyezés és fizetés felemelése.
- 2.) A zárszámadások felülvizsgálata és a vagyonmérleg megállapítása.
- 3.) A nyereség felosztása és az osztalék meghatározása.
- 4.) Az alapszabályok 19. §-a értelmében indítványok tárgyalása.

65. (1—1)

Külközép-utczai kerületben,

Alsó agyagdomb-utca 25. szám alatti

házas-telek,

bolti helyiség és berendezéssel együtt

eladó.

Értekezhetni ugyanott.

63. (1—3)

Egy idősebb nőtlen segéd,

ki a három szükségeltető nyelvet bírja,

rögtöni alkalmazást nyer

WIEGNER SAMU

FÉRFI- és NŐI DIVATÜZLETÉBEN

BESZTERCZÉN.

Ajánlatok bizonyítvány és fénykép melléklettel kívántatnak.

61. (2—2)

KOROND-FÜRDŐN

az egyedüli

NAGY VENDÉGLŐ

három egymásutáni idényre,

előnyös feltételek mellett

egy jó vendéglősnek kiadó.

Ajánlatok **Gáspár Gyula** fürdő-tulajdonos-hoz **Marosvásárhelyre** intézendők.

56. (3—3)

Köhögés, rekedtség és hurut ellen

megbízható határu szer a

RÉTHY gyógyszerész

PEMETE CZUKORKÁJA,

mely a nyálkát feloldja s a köhögést csillapítja. Kellemes íze folytán gyermekek is szívesen veszik.

1 doboz ára 30 krajczár.

Kapható minden gyógyszerárban.

Főraktár **TORÓK JÓZSEF** gyógyszerésznél Budapesten.

5 dobozzal 1 frt 50 krért bérmentve küld a „Sashoz“ címzett gyógyszerár **B.-Csabán.**

39. (5—10)

Kolozsmegye **MÓCS** községében

az ugynevezett

„Fehér-fogadó“

szabad kézből eladó.

Közelebbi értesítést ad a kiadó-hivatal.

60. (1—3)

A bécsi nemzetközi élelmészeti- és hadsereg ellátási kiállításon „Wien-Rotunde 1894.“ kitüntetéssel!

BODOKI

„MATILD-FORRÁS“

kristálytisztá égvényes vasas savanyuvíz.

Vérszegénységen alapuló betegségeknek, a gyomor és az idegrendszer bántalmánál és női bántalmánál megbecsülhetlen gyógyhatású kellemes ital!

Legfelségesebb ízű „borvizi“ — a maga nemében páratlan hatású „gyógyító víz“!

Elsőrangú acél-forrás!

a melynél tisztább, egészségesebb és kellemesebb, de mindenekelőtt olcsóbb ásványvizet képzni sem lehet.

Egy literes üveg víz ára üvegcserelessel 10 krajczár. 10 üveg, vagy nagyobb mennyiség vételénél megfélelő árkedvezmények.

Kolozsvárt főraktáron:

SEGESVÁRY és TÁRSAI uraknál

Tisztelettel:

GYÖRGY JÓZSEF, a forrás kezelője.
925. (31—x) (Háromszékmegye) **BODOK** (Háromszékmegye.)

Alapítottatott 1855-ben.

MÜLLER GYULA

(Keresztény Imre utóda)

kéfe- és ecset-gyára,

Kolozsvárt, Jókai-utca (belső) 14. sz. alatt.

Van szerencsém a nagyérd. helybeli és vidéki közönség becses figyelmébe ajánlani

gyártmányaimat,

melyek minőség, jóság és az árak tekintetében a külföldi gyártmányokat fölülmulják és a melyek több országos és iparkiállításán érdem érmekkel lettek kitüntetve.

A szék-utóérváci országos kiállításán 1879 évi díjnyert lett kitüntetve.
A szolnokdobra megyei gazdasági egyet. termény. állat és iparkiállításán 1887 évi díjnyert lett kitüntetve.
A budapesti országos kiállításán 1886 évi díjnyert lett kitüntetve.

Nagy raktárt tartok minden e szakmába vágó cikk-ekből a legfinomabbtól a legegyszerűbbig.

Elvállalok mindennemű gépkefék javítását avagy ujjá készítését.

A legjobb romániai sertéből készítek továbbá:

parket-fénykeféket, festő- (Steinpencklik), meszelő- és kender-tisztító-, fedélfestő ecseteket,

FODRÁSZ GÖMBKEFÉKET,

ruha-, haj- és bársonykeféket, mindezeket felelősség mellett, tiszta sertéből.

5. (16—x)

Kívánatra árjegyzéket azonnal küldök.

CSUCSAI ELSŐ MINŐSÉGÜ

SZÁRAZ HASÁB BÜKKFA,

nem usztatott, 1893. évi vágásu.

Egy vagon (100 metermázsa) 33 frt 50 krért vagonba rakva kapható.

Rendelés esetén 10 frt előleg beküldendő.

Fried Sámuel

fakereskedőnél

CSUCSÁN

64. (1—2)

TÜZIFA.

Kitünő minőségű száraz tölgyfa,

Kolozsvárra házhoz szállítva, hosszú ölenként

17 frt 50 krral,

tömeges átvételnél árkedvezményvel.

Megrendelhető:

Szakáts Miklós ispánnál,

Gyaluban.

52. (4—x)

ELADÓ BIRTOK.

Kisküküllőmegyében (Hosszuaszon)

376 hold

szántó, kaszáló és erdőterületből

álló

tagosított birtok

nagy udvarház, kert és gazdasági épületeivel

kedvező feltételek mellett eladó.

Értekezhetni tulajdonos **Betegh Sándorral,**

lakás és posta: **Mező-Szengyel.**

36. (3—3)

MATUTSEK JÓZSEF

27 év óta fennálló

férfi-, női- és gyermek cipősz-üzlete,

KOLOZSVÁRT,

Főter 32-ik szám alatt (a volt HUTFLESZ-féle üzlethelyiségben).

Megrendelések beküldött mérték vagy lábbeli minta után a legjobb anyagból és divat szerint, lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.

3. (16—x)